

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 207/2022 van 9 september 2022

Betreft: Ontwerp van Ministerieel besluit houdende aanpassing van het ministerieel besluit van 17 maart 2022 tot uitvoering van het koninklijk besluit van 16 maart 2022 tot uitvoering van artikel 427 van de programmawet van 27 december 2004 met betrekking tot de eventuele tariefverhogingen naar aanleiding van het cliquetsysteem (CO-A-2022-195)

Het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna de "Autoriteit"), aanwezig: mevrouw Cédrine Morlière en mevrouw Griet Verhenneman en de heren Yves-Alexandre de Montjoye en Bart Preneel;

Gelet op de wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit, inzonderheid op artikelen 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van de heer Vincent Van Peteghem, Vice-eersteminister en minister van Financiën, bevoegd voor de Coördinatie van de fraudebestrijding (hierna "de aanvrager"), ontvangen op 12/07/2022;

Gelet op de bijkomende toelichting verstrekt door de aanvrager op 17/08/2022;

Brengt op 9 september 2022 het volgend advies uit:

I. VOORWERP EN CONTEXT VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De aanvrager verzoekt om het advies van de Autoriteit aangaande het ontwerp van Ministerieel besluit *houdende aanpassing van het ministerieel besluit van 17 maart 2022 tot uitvoering van het koninklijk besluit van 16 maart 2022 tot uitvoering van artikel 427 van de programmawet van 27 december 2004 met betrekking tot de eventuele tariefverhogingen naar aanleiding van het cliquetsysteem* (hierna "het ontwerp van ministerieel besluit" of "het ontwerp").

2. Artikel 420, §3, 1° van de programmawet van 27 december 2004 stelt de tarieven vast van de bijzondere accijnzen voor ongelode benzine en gasolie. In artikel 427 van voormelde wet wordt aan de Koning de mogelijkheid geboden om de voorwaarden en eventuele beperkingen vast te leggen met betrekking tot het toepassen van een verhoging of verlaging van de accijnzen op voorraden energieproducten die tot verbruik zijn uitgeslagen en dit bij wijziging van één of meer tarieven inzake accijnzen. Overeenkomstig laatstgenoemde bepaling werd (onder meer) artikel 420, §3, 1° van de programmawet van 27 december 2004 voorlopig gewijzigd bij koninklijk besluit van 16 maart 2022 teneinde de tarieven van bijzondere accijns toepasselijk op benzine en diesel gebruikt als motorbrandstof te verlagen om de recente prijsstijgingen van voormelde brandstoffen te milderen. Deze stijging werd veroorzaakt door diverse factoren, waaronder de oorlogssituatie in Oekraïne, de stijgende olieprijs, de grote vraag op de internationale markt, enz.

3. Voormeld koninklijk besluit voert een zogenaamd "cliquetsysteem" in, waarbij het tarief van de bijzondere accijns in geval van prijsdalingen van benzine en diesel geleidelijk aan opnieuw op het vroegere niveau wordt gebracht. Meer bepaald houdt dit systeem in dat de bijzondere accijns verhoogt vanaf de eerste daling van de maximumprijs die leidt tot een daling van de maximumprijs onder 1,70 euro per liter respectievelijk voor diesel of benzine, en bij elke volgende daling van de maximumprijzen. De verhoging van de bijzondere accijns bedraagt de helft van de verlaging van het maximum van de prijs exclusief btw.

4. Het voor advies voorliggende ontwerp beoogt de wijziging van het ministerieel besluit van 17 maart 2022, dat het koninklijk besluit van 16 maart 2022 uitvoert. Het besluit heeft tot doel de voorwaarden vast te leggen binnen dewelke een verhoging inzake accijnzen op de voorraden energieproducten die al tot verbruik werden uitgeslagen, zal plaatsvinden. De aanvrager preciseert dat voormeld cliquetsysteem was voorzien tot 30 september 2022 doch dat dit nu wordt verlengd tot 31 december 2022, waardoor een wijziging van het ministerieel besluit zich opdringt.

5. Het ontwerp van ministerieel besluit voorziet in een verwerking van persoonsgegevens van natuurlijke personen, met name van de gegevens van de betrokken economische operatoren¹ die een aangifte van hun voorraden moeten indienen bij de Algemene Administratie van Douane en Accijnzen (AADA) met oog op de correcte inning van de verschuldigde aanvullende bijzondere accijnzen evenals voor controledoeleinden. De Autoriteit stelt vast dat het ministerieel besluit van 17 maart 2022, waaraan het voorliggend ontwerp wijzigingen aanbrengt, niet eerder ter advies werd voorgelegd².

II. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

a. Rechtsgrond

6. De Autoriteit wijst erop dat elke verwerking van persoonsgegevens een inmenging vormt in het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer, dat is vastgelegd in artikel 8 EVRM en in artikel 22 van de Grondwet. Dit recht is echter niet absoluut. De artikelen 8 EVRM en 22 van de Grondwet sluiten overheidsinmenging in het recht op bescherming van het privéleven (waar ook persoonsgegevens deel van uitmaken) niet uit, maar vereisen dat zij wordt toegestaan door een voldoende precieze wettelijke bepaling; dat zij beantwoordt aan een algemeen maatschappelijk belang en dat zij evenredig is met de daarmee nagestreefde wettige doelstelling³. Elke norm die de verwerking van persoonsgegevens regelt (en die van nature een inmenging vormt in het recht op bescherming van persoonsgegevens) moet niet alleen noodzakelijk en evenredig zijn, maar ook voldoen aan de eisen van voorspelbaarheid en nauwkeurigheid, zodat de betrokkenen, over wie gegevens worden verwerkt, een duidelijk beeld krijgen van de verwerking van hun gegevens.

7. De verwerking van persoonsgegevens die noodzakelijk is voor de vervulling van een wettelijke verplichting⁴ of voor de uitoefening van een opdracht van algemeen belang of in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag die aan verwerkingsverantwoordelijke is toevertrouwd⁵, moet overeenkomstig artikel 6.3 AVG, gelezen in het licht van overweging 41 van de AVG, worden geregeld door duidelijke en nauwkeurige regelgeving, waarvan de toepassing voor de betrokkenen voorzienbaar moet zijn. Bovendien is het volgens artikel 22 van de Grondwet noodzakelijk dat de "wezenlijke

¹ "1° handelaars: iedere persoon gehouden over een vergunning energieproducten en elektriciteit te beschikken overeenkomstig art. 14, § 1, 4° van het KB van 28 juni 2015 betreffende de belasting van energieproducten en elektriciteit; 2° deponhouders: alle personen met uitsluiting van particulieren, die, in welke hoedanigheid ook, de bij bedoelde energieproducten voorhanden hebben en deze niet uitsluitend voor eigen gebruik aanwenden; 3° houders van een tankstation: zoals bedoeld bij artikel 14, § 1, 5°, van het KB van 28 juni 2015 betreffende de belasting van energieproducten en elektriciteit".

² In de bijkomende toelichting stelt de aanvrager wat dit betreft: "De teksten van het KB van 16 maart 2022 en van het MB van 17 maart 2022 werden niet voorgelegd voor advies aan de Autoriteit. Deze besluiten voorzien een manuele afhandeling".

³ Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof. Zie bv. GwH, Arrest van 4 april 2019, nr. 49/2019 ("Zij sluiten een overheidsinmenging in het recht op eerbiediging van het privéleven niet uit, maar vereisen dat zij wordt toegestaan door een voldoende precieze wettelijke bepaling, dat zij beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte in een democratische samenleving en dat zij evenredig is met de daarmee nagestreefde wettige doelstelling").

⁴ Art. 6.1.c) van de AVG

⁵ Art. 6.1.e) van de AVG.

elementen" van de gegevensverwerking door middel van een formele wettelijke norm worden vastgesteld. Het gaat hierbij minstens om:

- het (de) precieze en concrete doeleinde(n) van de gegevensverwerkingen;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n) (tenzij dit duidelijk is).

8. Voor zover de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens een belangrijke inmenging in de rechten en vrijheden van de betrokkenen vertegenwoordigen, omvat de wettelijke bepaling terzake tevens volgende (aanvullende) essentiële elementen:

- de (categorieën van) verwerkte persoonsgegevens die ter zake dienend en niet overmatig zijn;
- de categorieën van betrokkenen wiens persoonsgegevens worden verwerkt;
- de (categorieën van) bestemmingen van de persoonsgegevens, evenals de omstandigheden waarin en de redenen waarom de gegevens worden verstrekt;
- de maximale bewaartermijn van de geregistreerde persoonsgegevens.
- de eventuele beperking van de verplichtingen en/of rechten vermeld in de artikelen 5, 12 tot 22 en 34 AVG.

9. De aanvrager geeft aan dat de verwerkingen van persoonsgegevens waartoe het voor advies voorliggende ontwerp aanleiding geeft, berusten op artikel 6.1.c) AVG (wettelijke verplichting), aangezien deze noodzakelijk zijn voor de naleving van de verplichtingen die voortvloeien uit artikel 427 van de programmawet van 27 december 2004 alsook artikel 1, §1 en artikel 4 van het koninklijk besluit van 16 maart 2022, met name het voldoen van de aanvullende bijzondere accijns en de aangifteverplichting in hoofde van de economische operatoren in dit verband. De beoogde verwerkingen houden *prima facie* geen ernstige inmenging in de rechten en vrijheden van de betrokkenen in.

b. Doeleinde(n) van de in te voeren gegevensverwerking

10. Overeenkomstig artikel 5.1.b) van de AVG is de verwerking van persoonsgegevens enkel toegestaan voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden en mogen deze persoonsgegevens vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt.

11. Uit de tekst van het ter advies voorliggende ontwerp blijkt dat de beoogde verwerking van persoonsgegevens kadert binnen de aangifte van voorraden van energieproducten door handelaars, dephouders en houders van een tankstation met het oog op de correcte inning van de toepasselijke accijnzen door de AADA. In het aanvraagformulier stelt de aanvrager dat de doeleinde van de

verwerking "het uitsturen [is] van een betalingsuitnodiging zodat de economische operatoren aan hun verplichting tot betaling van de aanvullende bijzondere accijns kunnen voldoen. Verder kunnen de gegevens gebruikt worden om de nodige controles uit te voeren".

12. De Autoriteit is van oordeel dat het doeleinde van de gegevensverwerking als gerechtvaardigd kan worden beschouwd, doch stelt vast dat deze niet voldoende duidelijk is opgenomen in de programmawet van 27 december 2004 - uitgevoerd door het koninklijk besluit van 16 maart 2022, dat het voorliggend ontwerp beoogt uit te voeren - noch in een andere wettelijke norm.

13. Zoals hierboven gesteld, dient de doeleinde van de voorziene verwerking van persoonsgegevens evenwel te blijken uit een *formele wettelijke norm*. Dit is *in casu* niet het geval, waardoor de doeleinde niet als welbepaald en uitdrukkelijk omschreven in de zin van artikel 5.1.b) AVG kan worden beschouwd en niet is voldaan aan het legaliteitsbeginsel *ex* artikel 6.3 AVG - gelezen in het licht van overweging 41 AVG - *j*^o artikel 22 GW.

14. De doeleinden moeten voldoende precies zijn zodat een rechtsonderhorige duidelijkheid heeft over de exacte redenen die aanleiding geven tot de verwerking van zijn of haar persoonsgegevens⁶. Hij moet bij de lectuur ervan kunnen opmaken welke gegevensverwerkingen nodig zijn om de doeleinden te realiseren. Een nauwkeurige omschrijving van de doeleinden van de verwerking(en) is eveneens van belang teneinde de verwerkingsverantwoordelijke in staat te stellen te bepalen welke (categorieën van) persoonsgegevens precies moeten worden verzameld en verwerkt (*cf. infra*). De verwerkte gegevens dienen immers relevant te zijn met betrekking tot de doeleinden. Indien de doeleinden te ruim of vaag worden geformuleerd, bestaat het risico op de verwerking van een te ruim scala aan persoonsgegevens⁷. De Autoriteit wijst er concluderend op dat de doeleinde(n) van de beoogde verwerkingen van persoonsgegevens - *i.e.* de correcte inning van accijnzen evenals controledoeleinden - nader dient/dienen te worden gepreciseerd in de formele wettelijke norm teneinde in overeenstemming te zijn met het legaliteitsbeginsel *ex* artikel 6.3 AVG *j*^o artikel 22 GW, zoals nader toegelicht *supra* in randnummer 7. Gelet op de hoogdringendheid van de maatregel, acht de Autoriteit het *in casu* evenwel aanvaardbaar dat deze doeleinde in eerste instantie wordt gepreciseerd in voorliggend ministerieel besluit, in afwachting van een wijziging van de wet.

⁶ Zie in dezelfde zin: advies nr. 34/2018 van 11 april 2018 van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, rechtsvoorganger van de Autoriteit, dat stelde dat het doeleinde "*datamatching en datamining met oog op een efficiënte aanpak van sociale fraude*" te ruim was geformuleerd om een rechtsonderhorige duidelijkheid te verschaffen over de exacte toedracht van het samenbrengen van zijn of haar persoonsgegevens in een datawarehouse. Dit advies kan worden geraadpleegd via volgende link: https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/advies_34_2018.pdf.

Zie ook advies nr. 99/2019 van de Autoriteit van 3 april 2019, waarin de Autoriteit van mening was dat het doeleinde "*het verrichten van onderzoeken die nuttig zijn voor de kennis, de conceptie en het beheer van de sociale bescherming*" ook te vaag omschreven was. Dit advies kan worden geraadpleegd via volgende link: https://www.autoriteprotectiondonnees.be/sites/privacycommission/files/documents/avis_99_2019.pdf.

⁷ Pouillet, Y., Rosier, K. en de Terwangne, C., *Le Règlement Général Sur La Protection Des Données (RGPD/GDPR) : Analyse Approfondie*, Bruxelles, Larcier, 2018, p. 95.

c. Verwerkingsverantwoordelijke(n)

15. Artikel 4.7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de verwerkingsverantwoordelijke diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.

16. De Autoriteit stelt vast dat noch het ontwerp, noch de bestaande normatieve teksten waaraan wijzigingen worden aangebracht of die het voorliggend ontwerp uitvoert (zoals de programmawet van 27 december 2004) de verwerkingsverantwoordelijke(n) van de voorgenomen verwerkingen aanduidt. De bepaling door de wet van de verwerkingsverantwoordelijke(n) draagt bij tot transparantie en vergemakkelijkt de uitoefening van de rechten van de betrokkenen vastgelegd door de artikelen 12 - 22 AVG. De Autoriteit maakt van deze gelegenheid gebruik om eraan te herinneren dat de aanwijzing van de verwerkingsverantwoordelijken in het licht van de feitelijke omstandigheden gepast moet zijn. Met andere woorden, voor elke verwerking van persoonsgegevens moet worden nagegaan wie feitelijk het doel nastreeft en controle heeft over de verwerking⁸.

17. De aanduiding van een verwerkingsverantwoordelijke in de regelgeving dient met andere woorden te stroken met de rol die deze actor in de praktijk opneemt. Het tegenovergestelde beweren zou niet alleen ingaan tegen de letter van de AVG maar zou eveneens de doelstelling ervan in gevaar kunnen brengen om een coherent en hoog beveiligingsniveau te verzekeren voor natuurlijke personen.

18. In het aanvraagformulier geeft de aanvrager in dit verband aan dat de tekst de verwerkingsverantwoordelijke niet aanduidt doch dat "*het ontwerp van MB verwijst naar het gebruik van "MyMinFin" teneinde de verplichte voorraadaangifte in te dienen. Verwerking ervan gebeurt door de AADA, zijnde de overheidsdienst waar de gegevens moeten worden ingediend*". In zijn bijkomende toelichting bevestigt de aanvrager dat het deze laatste is die tevens als verwerkingsverantwoordelijke in de zin van artikel 4.7) AVG dient te worden beschouwd. De Autoriteit wijst erop dat het bijgevolg aanbeveling verdient uitdrukkelijk te preciseren in de tekst dat de verwerkingsverantwoordelijke voor de verzamelde en verwerkte persoonsgegevens de Algemene Administratie van de Douane en Accijnzen (AADA) is. Zoals hierboven gesteld (cf. *supra* randnr. 14), gelet op de hoogdringendheid van de maatregel, acht de Autoriteit het *in casu* evenwel aanvaardbaar dat de identiteit van de

⁸ Zowel de Europees Comité voor gegevensbescherming als de Autoriteit hebben benadrukt dat het concept verwerkingsverantwoordelijke vanuit een feitelijk perspectief moet worden benaderd. Zie: Europees Comité voor gegevensbescherming, Guidelines 07/2020 on the concepts of controller and processor in the GDPR, version 1.0, adopted on 2 september 2020, p 10 et s. (https://edpb.europa.eu/our-work-tools/public-consultations-art-704/2020/guidelines-072020-concepts-controller-and-processor_en) en Gegevensbeschermingsautoriteit, *Overzicht van de begrippen verwerkingsverantwoordelijke/verwerker in het licht van de Verordening (EU) nr. 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens (AVG) en enkele specifieke toepassingen voor vrije beroepen zoals advocaten*, blz.1 (https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/Begrippen_VW_OA.pdf).

verwerkingsverantwoordelijke in eerste instantie wordt gepreciseerd in voorliggend ministerieel besluit, in afwachting van een wijziging van de wet.

d. Categorieën van persoonsgegevens en betrokkenen (proportionaliteitsbeginsel en beginsel van minimale gegevensverwerking)

19. Artikel 5.1.c) AVG bepaalt dat persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt moeten zijn tot wat noodzakelijk is voor de beoogde doeleinden ('minimale gegevensverwerking').

20. Uit het aanvraagformulier alsook de tekst van het voorliggende ontwerp (meer bepaald ontworpen artikel 1, §4) kan worden afgeleid dat de betrokkenen de economische operatoren zijn zoals opgelijst in artikel 1, §2 van het koninklijk besluit van 16 maart 2022, met name "*1° handelaars: iedere persoon gehouden over een vergunning energieproducten en elektriciteit te beschikken overeenkomstig art. 14, § 1, 4° van het KB van 28 juni 2015 betreffende de belasting van energieproducten en elektriciteit; 2° deponhouders: alle personen met uitsluiting van particulieren, die, in welke hoedanigheid ook, de bij bedoelde energieproducten voorhanden hebben en deze niet uitsluitend voor eigen gebruik aanwenden; 3° houders van een tankstation: zoals bedoeld bij artikel 14, § 1, 5°, van het KB van 28 juni 2015 betreffende de belasting van energieproducten en elektriciteit*".

21. Het ontwerp van ministerieel besluit bevat geen oplijsting van de verzamelde en verwerkte (categorieën van) persoonsgegevens van de betrokkenen. In het aanvraagformulier stelt de aanvrager hieromtrent dat de mee te delen gegevens zijn opgenomen in de specifieke module van de applicatie "MyMinFin". Het ter advies voorliggende ontwerp brengt immers een wijziging aan aan het ministerieel besluit van 17 maart 2022 wat betreft de wijze waarop de betrokken persoonsgegevens worden verzameld en verwerkt, in die zin dat deze voortaan zullen worden verzameld en opgeslagen via een daartoe voorziene module van het elektronisch platform "MyMinFin". Meer bepaald dient de betrokkene overeenkomstig (nieuw) artikel 2, §1 van het ministerieel besluit de voorraadaangifte via voormeld platform indienen uiterlijk de donderdag die volgt op de tweede week van de tariefverhoging, waarna deze conform (nieuw) artikel 5 een uitnodiging tot betaling ontvangt van de AADA.

22. Gevraagd naar de redenen van het gebruik van deze applicatie, stelt de aanvrager dat deze wijziging wordt doorgevoerd naar aanleiding van de automatisering van de procedure betreffende de voorraadaangiften. Deze preciseert dat deze aangiften tot op heden manueel worden verwerkt door de AADA en er momenteel geen databank bestaat via dewelke deze gegevens worden verwerkt. De Autoriteit neemt hier akte van⁹.

⁹ De Autoriteit wijst er evenwel op dat, rekening houdend met het feit dat sprake is van de oprichting van een databank, in het bijzonder aandacht dient te worden besteed aan de informatieveiligheid. In dit kader wijst de Autoriteit op de aanbeveling nr. 01/2013 van de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer (hierna: CBPL), de rechtsvoorganger van de

23. In de bijkomende toelichting preciseert de aanvrager dat de naam, het KBO-nummer of het rijksregisternummer, het adres van de maatschappelijke zetel en van de betrokken pompstations, het e-mailadres en het vergunningsnummer van de betrokkenen zullen worden verwerkt. De Autoriteit wijst erop dat het aanbeveling verdient deze verzamelde (categorieën van) persoonsgegevens aldus te preciseren in het ontwerp.

24. Wat betreft de (in bepaalde gevallen) voorziene verwerking van het rijksregisternummer, dient erop te worden gewezen dat dit strikt geregeld wordt door artikel 8 van de Rijksregisterwet. De Autoriteit onderschrijft het belang van correcte identificatie en het daarbij verwerken van gegevens die voldoen aan de vereisten van kwaliteit en juistheid. Het gebruik van het rijksregisternummer is evenwel enkel toegelaten mits een voorafgaandelijke machtiging van de minister van Binnenlandse Zaken of indien dit uitdrukkelijk is voorzien door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie¹⁰.

25. De Autoriteit herinnert er aan dat unieke identificatienummers tevens een bijzondere bescherming genieten onder de AVG. Artikel 87 AVG voorziet meer bepaald dat de lidstaten die een nationaal identificatienummer vaststellen, er moeten over waken dat dit alleen wordt gebruikt met passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkene. Zo vestigde de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de rechtsvoorganger van de Autoriteit, reeds eerder¹¹ de aandacht op in acht name van volgende waarborgen ter zake:

- het gebruik van een algemeen identificatienummer moet worden beperkt tot de gevallen waarin dit strikt noodzakelijk is aangezien dit gebruik risico's impliceert inzake koppeling van bestanden;
- de doeleinden moeten duidelijk en expliciet worden gepreciseerd zodat men de beoogde soorten verwerkingen kan vermoeden/voorzien;
- de bewaartermijn en de eventuele mededelingen aan derden moeten eveneens worden omkaderd;
- technische en organisatorische maatregelen moeten het beveiligd gebruik passend omkaderen; en
- de niet-naleving van de bepalingen die het gebruik omkaderen moeten worden gesanctioneerd aan de hand van effectieve, proportionele en ontradende sancties.

Autoriteit, betreffende de na te leven veiligheidsmaatregelen ter voorkoming van gegevenslekken en de referentiemaatregelen van de CBPL betreffende de beveiliging van persoonsgegevens.

¹⁰ Artikel 8, §1 Rijksregisterwet stelt meer bepaald in dit verband: "*§ 1. De machtiging om het Rijksregisternummer te gebruiken, wordt door de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken toegekend aan de overheden, instellingen en personen, bedoeld in artikel 5, § 1, wanneer dit gebruik noodzakelijk is voor de uitvoering van taken van algemeen belang. (...) Er is geen machtiging vereist om het Rijksregisternummer te gebruiken wanneer dit gebruik uitdrukkelijk voorzien is door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie.*"

¹¹ Zie advies nr. 19/2018 van 29 februari 2018 betreffende een voorontwerp van wet houdende diverse bepalingen "Binnenlandse Zaken".

26. De Autoriteit stelt vast dat noch het voorliggende ontwerp, noch de programmawet van 27 december 2004, een wettelijke basis biedt voor de verwerking van het rijksregisternummer van de betrokkenen voor de door het ontwerp beoogde doeleinden. Dit dient desgevallend te worden voorzien, dan wel dient een machtiging van de minister van Binnenlandse Zaken voorhanden te zijn.

e. Bewaartermijn

27. Krachtens artikel 5.1.e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt (beginsel van opslagbeperking).

28. De Autoriteit merkt op dat het ontwerp niet voorziet in een bewaartermijn voor de verwerkte persoonsgegevens. In het licht van artikel 6.3 AVG dient evenwel de (maximale) bewaartermijn van de te verwerken persoonsgegevens te worden vastgesteld, rekening houdend met de doeleinde(n) en de verwerkte categorieën van gegevens.

29. In het aanvraagformulier vermeldt de aanvrager dat "*geen specifieke bewaartermijn [is] voorzien*" doch dat het "*in bepaalde situaties mogelijk [is] dat de AADA zich beroept op artikel 1382 van het Burgerlijk wetboek*", in welk geval de bewaartermijn 10 jaar zou bedragen. Gevraagd naar bijkomende toelichting hieromtrent, stelt de aanvrager dat "*indien er geen gebruik meer kan gemaakt worden van de strafrechtelijke procedure (bijvoorbeeld bij verjaring), de civielrechtelijke rechtsvordering nog ingesteld [kan] worden*". De Autoriteit wijst er wat dit betreft op dat, met oog op de voorzienbaarheid en transparantie, de (maximale) bewaartermijn van de verzamelde en verwerkte persoonsgegevens of minstens de criteria ter bepaling van deze termijn vooraf dienen te worden vastgesteld in de norm. Zulks sluit niet uit dat verjaringstermijnen inderdaad als uitgangspunt kunnen worden gehanteerd ter motivering van de vastgestelde maximale opslagperiode.

OM DEZE REDENEN

de Autoriteit,

is van oordeel dat volgende aanpassingen zich opdringen in het ontwerp van ministerieel besluit:

- precisering van de doeleinden van de verwerking in een formele wettelijke norm (overwegingen 10-14);

- precisering van de verwerkingsverantwoordelijke(n) in de zin van artikel 4.7) AVG (overwegingen 15-18);
- precisering van de categorieën van verzamelde en verwerkte persoonsgegevens (overwegingen 19-26); en
- precisering van de bewaartermijn(en) van de verzamelde en verwerkte persoonsgegevens (overwegingen 27-29).

Voor het Kenniscentrum,
(get.) Cédrine Morlière, Directeur